

Z činnosti poľovníkov...

Jedným z prejavov ľudskej prirodzenosti je snaha o bilancovanie roka na jeho sklomku.

Hovorí sa, že dobrá práca sa chváli sama, skúsenosti nás učia, že keď sa nepochválime sami, nikto to za nás neurobí.

PZ Králik Krakovany je združenie početne nevelké, ale nie pasívne. Zberom starého železa za hojnej spoluúčasti obyvateľov obce a obecného úradu, alebo výsadbou desiatok mladých stromčekov darovaných štedrým sponzorom sme sa snažili prispieť k zlepšeniu nášho domova. Znovu sme vybudovali chatu, miesto našich stretnutí. Nahradila pôvodnú, ktorá skončila v plameňoch. Aj tu je na mieste poďakovať za materiálnu a morálnu pomoc tým, ktorí chceli pomôcť, lebo je veľa tých, ktorí môžu, ale málo tých, ktorí aj chcú. Po dohode s členmi PZ je možné ju využiť na skromné spoločenské stretnutia tak, ako sa to aj uskutočňovalo, čoho dôkazom boli spokojní návštevníci alebo nemý svedok v podobe pánskej ochrany. Prvý väčší krst zažilo toto miesto v čase konania jesenných skúšok stavačov a malých plmien psov. Veríme, že príjemné prostredie spojené s pohostením prispelo k pohode účastníkov, hostí aj náhodných pocestných.

Tak sme sa bleskurýchlo dostali k jeseni, času intenzívneho prikrmovania zveri. Aby bolo možné poskytnúť zveri kvalitné krmivo a zabrániť jeho znehodnoteniu, vybudovali sme množstvo krmelcov v podobe násypníkov a jaslí.

Nie náhodou až na koniec spomeniem samotné poľovanie. Nachádzame sa v období spoločných poľovačiek, kde na početnosti zveri vidíme výsledky nášho hospodárenia. Toho, ako sme si dokázali zver udržať v prostredí, ktoré jej vytvárame, ako ju dokážeme chrániť pred neželanými predátormi, trebárs aj v podobe domácich miláčikov, ako jej dokážeme v časoch núdze zabezpečiť obživu. Bez ohľadu na množstvo ulovenej zveri sú však najväčšou radosťou stretnutia s priateľmi, a hlavne šťastný návrat domov v zdraví.

To by som tiež v mene celého PZ Králik Krakovany zaželal cteným čitateľom.

Marián FLOREK

ROZHOVOR Moje Krakovany ...

„Ja a Krakovany, my sme sa nikdy nerozišli!“, tak začína svoju spomienku na Krakovany pani Vašková z Piešťan. Skôr narodeným Krakovianom je táto milá pani známa ako ich rovesníčka a rodáčka z obce.

Stredná generácia si ju môže pamätať ako osobku, ktorá sa pred dvadsiatimi rokmi prechádzala po Krakovianoch a sem tam otvorila bránu domu, ktorý dobre poznala z detstva. Tí mladší si ju už pamätajú iba ako autorku mnohých krásnych článkov o histórii Krakovian z Hlasu Krakovian.

Keď mala 13 rokov, rodina sa kvôli nej z Krakovian vysťahovala. „Všetko sme nechali na Verím v Boha,“ tak hovorí o časoch, keď ju neprijali na meštanku do Vrbového, a tak sa s rodinou presťahovali za školou do Piešťan. Isté obdobie života strávila i na južnom Slovensku a v Bratislave, kde študovala na obchodnej akadémii. Krakovany však vždy zostali v jej srdci. „Vždy na ne držala“, sú jej úprimné a skutkami naplnené slová.

Prvý učiteľ, pán Bilčík, ktorý obrazne išiel celým životom s ňou a dodával jej silu; s ním súvisiaca škola v Krakovianoch a zvony, na ktoré sa vždy musela ísť pozeráť cez „slepé okienko“, keď vyzváňali a ktoré vždy túžila vidieť zblízka – to sú symboly Krakovian, ktoré ju sprevádzajú v celom jej živote. Veľmi živo si pamätá mnohé rodiny (Gonovú, Opatovskú, Kunikovu a ďalšie), ktoré sa v dvadsiatych rokoch minulého storočia odsťahovali za prácou do Ameriky. Akoby to bolo včera, vybavuje si svoje spolužiačky, dokonca i poradie, v akom sedeli v laviciach v jej poslednom ročníku na škole v Krakovianoch (Miháliková Mária, Filová Anna, Klčová Ludmila, Rajčáková Tonka, či Anička Bučková, Francka Zemanová, Milka Galbavá a Mariška Markovičová alebo jej najbližšie spolužiačky Milka Cibíková, Milka Megová a Milka Vaculová). Pamätá si na Vrbovské čango, či na miesta, ktoré v kostole patrili učiteľom, správcom škôl, Krakovianom, Strážovanom a tým z filiálok. Pri prvej povodni, keď mala šesť rokov, bola veľká búrka a v každom dome bola tma, pochopila, načo sú v dedine „kriepopy“. Rada spomína aj na kroj, ktorý s potešením nosila. A keďže ich bolo veľa detí doma a nie vždy mala vlastnú, každú sobotu si ho požíčovala a rada sa v ňom doma i po dedine prechádzala. Dokonca čepiec a ručník si stále doma opatruje ako cennú pamiatku. Pamätá si na každý dom a jeho príbeh, kde mali pekné kone, kde ošipané, kde sa oplatlilo na mlieko... „Život bol chudobnejší, ale radostnejší“, uzatvára spomienku na pasenie husí, na slávnosť pri prvom otvorení ihriska, na večný boj detí medzi Krakovianmi a Strážami, či na to, ako u Marcinkov vybuchol granát.

„Teraz už nie je rozdiel medzi mestom a dedinou, ba dokonca dedina v mnohom mesto i predbieha“, bola jej reakcia na porovnanie medzi minulosťou a súčasnosťou Krakovian. Spomína si však veľmi dobre, aká bola sklamaná, keď v Krakovianoch objavila prvý „vysoký“ dom, ktorý tam na tej ulici „vôbec nesvedčal“ a bolo jej veľmi smutno za „slamenými strechami a malými okienkami“. Čoho sa však nechce dožiť je, aby Krakovany zanechali svoj

• Už niekoľko rokov pomáha pani Vaškovej pri jej bežnom živote Mária Valová z Krakovian. Foto: autorka

folklór. „Internet bude v každom dome, ale také piesne, tance, kroje...“, uvažuje bez uzatvárania a s obrovskou nádejou. „Dedina musí ísť dopredu, pokrok a vyrovnanie rozdielov medzi dedinou a mestom sa nezastaví, ale dedina si má, ba musí, nechať všetko, čo ju robí peknou,“ dodáva. Dúfa, že i rozpočet bude podporovať rozvoj v tom správnom smere.

Pani Vašková pamätá, kde sa narodila. Mysľou je stále s nami v Krakovianoch, spomína, nezabúda... Akémukoľvek pozdravu z Krakovian sa teší viac, ako by vyhrala „ani nevie čo“. Dokonca, keď nemôže v noci zaspáť, nepočíta ovečky, ale domy, rodiny v Krakovianoch... Trebatickí... Tí sú prví. Teší sa, že Krakovany opekneli. Banuje len za tým, že pri domoch chýbajú lavičky, aby si ľudia mohli na nich posediť a porozprávať sa so susedmi, dedinčanmi.

A čo nám praje k Vianociam? „Ani neviem ten krásny vínš k Vianociam.“ Praje si však a dúfa, že na tieto vianočné sviatky budú znieť pod oknami v uliciach Krakovian koledy a budú sa niesť od horného konca až k dolnému. Praje si, aby mali obyvatelia Krakovian šťastlivé sviatky, aby si zaspievali o pól noci Tichú noc a spomenuli si na tých, ktorí sa v Krakovianoch narodili a už žijú mimo. Praje od srdca a s najúprimnejším úmyslom „pekné vianočné sviatky od kolísky až po vysoký vek“.

Milá a úprimná pani Vašková, rodáčka z Krakovian, osoba s obrovskou láskou v srdci k našej obci, sa v týchto dňoch dožila krásneho životného jubilea. 8. decembra 2009 oslávila 88 rokov. Pán Boh jej požehnal krásny vek. Nedoprial jej síce vlastnú rodinu, ale dovolil jej život tráviť v posledných rokoch s osobou, ktorá je jej srdcu veľmi blízka a je viac ako náhodou, že táto osoba je z Krakovian. Nám, obyvateľom Krakovian, doprial spoznať túto vzácnu osobu, ktorá môže byť pre nás všetkých veľkým príkladom lásky a úcty k rodnej obci.

Dakujem Vám, pani Vaškovej, za Vašu lásku ku Krakovianom a verím, že 24. decembra pri Tichej svätej noci v kostole budú mnohí Krakovianci myslieť aspoň na chvíľu práve a len na Vás!

S úctou Michaela HAVRLETOVÁ

Zo športovej minulosti (1973-1982)

Svoj príspevok z futbalovej histórie začnem spomienkou na chlapcov žiakov, ktorí reprezentovali našu obec v roku 1975.

Citujem z výročnej správy za rok 1975 predsedu TJ Ing. Vladimíra Seitlera v časti športová činnosť: „Futbal začnem hodnotiť od tých najmladších. Žiaci nám uplynulý rok 1975 urobili najviac radosti. Už v minulom súťažnom ročníku nám dali o sebe vedieť. No tento ročník 1975/76 začali skutočne na výbornú. Okresnú súťaž, sk. C vedú bez straty bodu a z ôsmich zápasov majú skóre 33:1.

Veľkú zásluhu na našich najmladších športovcoch má pozorná ruka ich trénera a vedúceho mužstva v jednej osobe zároveň - Ervína Sedláka. Jemu patrí vďaka celého kolektívu za to, čo dokáže popri svojej mimopracovnej činnosti urobiť pre krakoviansky futbal. Výbor TJ ho nežiadal aby s mládežou pracoval, on tú mládež podchytil sám. Až potom, keď potreboval peniaze na dresy pre chlapcov, prišiel si ich vypýtať a sám urobil prvé registračné preukazy pre žiakov v našej histórii.

Želáme chlapcom, aby vo svojej bojovnosti a húževnatosti nepoľavili a aby sa raz stali dôstojnými nástupcami v doraste aj v mužstvách dospelých. A na to treba ešte veľa trénovať a zvyšovať si svoje fyzické i morálne vlastnosti človeka. Dobrý príklad majú vo svojich tréneroch. Veríme, že nesklamú trénera ani seba a ich dobrý kamarátsky kolektív bude v nastúpenej ceste pokračovať.“

A chlapci si vzali slová predsedu TJ k srdcu a naozaj nesklamali a splnili jeho želanie. Ing. Seitler ich vo svojom Spravodaji č. 4, na konci súťaže 1975/76 hodnotil takto: „Žiaci vyhrali svoju skupinu znovu bez straty bodu, so skóre 68:7 a v sobotu 19.6.1976 idú do Trnavy bojovať s víťazmi skupín A, B a C o majstra okresu.“

Tam sme však zažili v rozhodujúcom zápase sklamanie. Pred týmto zápasom prišiel za mnou rozhodca s otázkou, či chceme naozaj postúpiť. Odpovedal som mu hrdo: „Prečo nie, chlapci to vedia a TJ má nový autobus.“ Až po zápase som pochopil, prečo sa to prišiel opýtať. Rozhodca chlapcov úplne zdeptal a víťazstvo daroval zrejme tomu, od koho aj niečo obdržal. Bolo to pre chlapcov veľmi zlé ponaučenie.

O ďalšom raste tohto kolektívu žiakov sa dočítame v nasledujúcich komentároch. Pripomeniem, že futbalisti Horanský, Jozef Klinovský, Skladan, Svetlík, Suchán a Vladimír Valo začali hrať za A-mužstvo dospelých už ako 17-roční, čiže ako „ostaršení“, aj spolu s Františkom Klinovským, ktorý hral za dospelých v priateľských zápasoch už ako 15-ročný a v 16-tich rokoch už nastupoval i v majstrovských stretnutiach. František od 9.8.1982 začal trénovať už pod dohľadom trénera Radolského s ligovým dorastom Spartaka Trnava a spolu s Viliamom Duchoňom z Boroviec (za ktoré dnes Duchoň teraz

aktívne hráva) a Marcelom Kýškom z Vrbového sa výrazne pričínili o ich postup do prvej dorasteneckej ligy. Ferovým ligovým úspechom a skúsenosťami sa budem venovať v niektorom z ďalších príspevkov do Hlasu Krakovian.

Do vyšších súťaží (do Vrbového a Trebatíc) od nás odišli Marián Skladan, Jozef Klinovský, Igor Horanský a Vladimír Valo. Marián Skladan najskôr do ligového dorastu Piešťan, potom do Považskej Bystrice, odkiaľ prišiel do Vrbového a po základnej vojenskej službe sa vrátil späť do Krakovian, pretože mu Vrbovčania nezabezpečili možnosť hrať i na vojenčine. No nakoniec i tak zakotvil vo Vrbovom. Mne sa však podarilo pre Jozefa Klinovského zabezpečiť, aby mohol na vojenčine chytať za Iskrú Jaroměř, odkiaľ nám listom vyslovili spokojnosť a poďakovanie. Keď bol Jozef prevelený do vojenského útvaru v Stříbre, doporučil som ho písomne tamojšej Dukle, ktorej vychytil prvé miesto a postup.

Málo známe, ale zaujímavé je, ako sa dalo v reprezentácii ČSSR Igorovi Horanskému na dvoch majstrovstvách sveta v sálovom futbale v Brazílii a potom v Španielsku v roku 1985. V španielskych novinách sa okrem iného písalo o jeho najrýchlejšom góle, hneď v prvých sekundách do siete Portugalska a tiež o jeho víťaznom góle do siete Kostariky pod názvom „Igorova spanilá jazda“. Musel to byť zaujímavý a krásny zážitok hrať s mužstvami Brazílie, Argentíny, Uruguaja, Kostariky, Paraguaja, Kanady, Austrálie, Japonska, Portugalska a Španielska, medzi ktorými ČSSR skončila na šiestom mieste.

Spomeniem ešte, že si Horanský a Peter Belica urobili trénerský kurz a Belica bol aj najmladším trénerom A-mužstva v okrese. Ľubomír Mihálik má ešte dnes na starosti futbalovú mláď v Piešťanoch.

Na záver treba ešte raz vyzdvihnúť, že sa oplatí venovať veľkému záujmu detí o futbal, ktorý vždy bol a bude. Ja som si bol toho vedomý ešte v roku 1957, keď som sa vrátil zo základnej vojenskej služby. No až v roku 1973 a potom ešte raz, v roku 1984, som sa konečne venoval tej najkrajšej práci vo futbale - trénovaniu. Preto mám aj radosť, že títo chlapci-žiaci sa pričínili o návrat do II. triedy. Oni sa postarali i o ďalší vzostup futbalovej úrovne u nás a o väčší záujem celej futbalovej verejnosti.

Ervin SEDLÁK

20 rokov Slobody

V týchto dňoch sme si pripomenuli jedno významné, okrúhle výročie. 17. november 1989 bol pre našu krajinu zlomový. Odštartoval postupný pád totalitného komunistického režimu. Od toho momentu prešlo už dvadsať rokov.

Za tie dve desaťročia tu už máme mladých ľudí, ktorí sa narodili a vyrastali v slobodnej krajine. Ako sa žilo pred rokom 1989 vedia azda len z rozprávania rodičov, učiteľov, známych. Napriek tomu, že sme nedospeli k naplneniu všetkých ideálov, s ktorými študenti, herci i ostatní ľudia spontánne zaplnili námestia v Bratislave, Prahe a iných miestach Československa, tento historický medzník umožnil ľuďom využívať atribúty demokracie, ktoré sú dnes pre mnohých už samozrejmosťou. Treba ich pripomenúť hlavne preto, lebo počas 40 rokov totality to boli pojmy nezlúčiteľné s vtedajším systémom.

November '89 nám priniesol najmä slobodu prejavu, zrušenie cenzúry v médiách, pluralitu politických strán (do roku '89 sa dalo pri voľbách vybrať len z jednej možnosti), slobodu vierovyznania, ekonomickú slobodu (možnosť vlastniť živnosť, podnikáť), slobodu cestovania (otvorili sa hranice, padla tzv. „železná opona“) a mnohé iné ...

Iste sloboda priniesla i väčšie nároky na zodpovednosť jednotlivca, rodín, ale i tých, ktorí sa spolupodieľajú na formovaní života každého človeka. Demokracia otvorila i mnoho problémov, s ktorými sa ľudia musia popasovať. Základ bol daný pred dvomi desaťročiami. Ďalší postup je už v našich rukách. Ako bude táto krajina vyzeráť po ďalších dvoch dekádoch už záleží na práci a zodpovednosti dnešných ľudí a ich spoločenskej a politickej reprezentácii.

Nám sa však patrí poďakovať všetkým, ktorí sa o pád neslobodného režimu pričínili. Ale aj obyčajným ľuďom, ktorí počas dlhého obdobia museli prežiť konfiškáciu súkromného majetku, politické perzekúcie, náboženský útlak, väzenie, či nútené pracovné tábory, násilné vysťahovanie, či iné negatíva, ktoré totalita priniesla. Aj keď dnes nie je všetko ideálne, veríme, že sa už takéto niečo nebude opakovať.

Juraj FILO

